

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) : กรณีศึกษาตำบลนครไทย

อำเภอ นครไทย จังหวัด พิษณุโลก

Economic and Social Impact on the People from the Corona 2019 Outbreak (COVID-19) : A Case Study of Nakhon Thai Sub-District, Nakhon Thai Sub-District, Phitsanulok Province

สุภารัตน์ ทองปลิว และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Suparat Thongplew and Kampanart Wongwatthanaphong

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding author, E-mail : Bumbim.3941@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวัยครั้งมีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอ นครไทย จังหวัด พิษณุโลก เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในตำบลนครไทย จำนวน 400 คน จากการแทนค่าในสูตรของ Taro Yamane และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และค่า F-test ความแปรปรวนทางเดียว One Way ANOVA และการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคม พบว่า 1. หลักทางปฏิบัติสำหรับครอบครัว ลด

* วันที่รับบทความ: 23 มีนาคม 2563; วันแก้ไขบทความ 7 พฤษภาคม 2564; วันตอบรับบทความ: 10 พฤษภาคม 2564

Received: March 23, 2020; Revised: May 7, 2021; Accepted: May 10, 2021

การติดต่อ สร้างพื้นที่ปลอดภัย เปลี่ยนการรวมญาติใดๆ ให้เป็นการรวมญาติผ่านออนไลน์ หลีกเลี่ยงที่ชุมนุมชนและสถานที่สาธารณะ 2. หลักทางปฏิบัติสำหรับชุมชน ตั้งจุดคัดกรอง บังคับใช้มาตรการกักตัว 14 วัน คัดกรองอาการถึงบ้าน เก็บข้อมูลผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ 3. แนวทางปฏิบัติสำหรับบริษัท ห้างร้าน และการค้าปลีก ส่งเสริมความเข้าใจด้วยการแพร่กระจายและวิธีป้องกันไวรัสโคโรนา ประสานให้มีการตรวจหาไวรัสโคโรนา จำกัดจำนวนบุคคล มีเจ้าหน้าที่พร้อมเครื่องวัดอุณหภูมิ จัดเตรียมหน้ากาก แอลกอฮอล์เจลให้ และลงทะเบียนก่อนเข้าและออกจากสถานที่ การห้ามไม่ให้ผู้ที่มีอาการหวัด พัฒนาและบังคับใช้วิธีบริการลูกค้าโดยไม่ต้องมีการพบปะติดต่อกันโดยตรง

คำสำคัญ: ผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม; มาตรการป้องกัน; เชื้อไวรัสโคโรนา 2019

Abstracts

The objective of this research is 1. To study the socio-economic impacts on people from the coronavirus disease 2019 (COVID-19) epidemic. Socio-economic aspects from the coronavirus outbreak 2019 (COVID-19) and 3. To study ways to mitigate the socio-economic impacts on people from the COVID 2019 spread -19) Nakhon Thai Subdistrict, Nakhon Thai District, Phitsanulok Province It is a research method. Between quantitative research and qualitative research The population and sample groups used in the research were 400 people in Nakhon Thai sub-district by Taro Yamane's formula representation and 9 key informants. The research instruments were questionnaires and interviews. Statistics used to find frequency, percentage, mean and standard deviation, t-test and F-test, one-way variance, one-way ANOVA, and analysis of data from open-ended questionnaires using content analysis techniques. Compose the presentation context as a table arrangement. The results of the research showed that 1) the economic and social impact on people from the coronavirus disease outbreak 2019 (COVID-19) in Nakhon Thai sub-district, overall at a high level. There were different opinions on the socio-economic impact of the coronavirus disease (COVID-19) epidemic in Nakhon Thai sub-district. Therefore, the hypothesis was rejected. 3) Guidelines for solving socio-economic impacts were found that: 1. Code of Practice for Families: Reduce contact, create safe areas. Change any kind of kinship To be a relative through online Avoid public gatherings and places. 2. Code of Conduct for the Community. Set a screening point Enforce a 14-day quarantine measure at home. Collect information who needs help. 3. Guidelines for companies, stores and retail. Promote understanding of the spread and prevention of the coronavirus. Coordinate the detection of the coronavirus. Limited number of persons Staff with thermometer Prepare a mask Alcohol gel provided And register before entering and leaving the venue Prohibition of people with cold symptoms Develop and enforce a way to serve customers without direct contact.

Keywords : Economic and Social Impact; Preventive Measures; Coronavirus 2019

บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (covid-19) ในประเทศไทยเริ่มต้นมาตั้งแต่เดือนมกราคม 2563 ซึ่งพบผู้ติดเชื้อรายแรกในประเทศเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2563 หลังจากนั้นได้พบผู้ป่วยติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ต่อมาได้ประกาศให้โรคโคโรนา 2019 (covid-19) เป็นโรคติดต่ออันตราย มีผล 1 มีนาคม 2563 คณะรัฐมนตรี ได้มีมติวันที่ 17 มีนาคม 2563 เห็นชอบมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันวิกฤตการณ์จากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐทุกแห่งเร่งดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมโดยด่วน รวมทั้งขอความร่วมมือจากภาคเอกชนให้ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัดต่อไป (กระทรวงสาธารณสุข, 2563 : ออนไลน์)

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จังหวัดพิษณุโลกได้ออกประกาศจังหวัด ขอความร่วมมือประชาชนงดการออกนอกเคสสถาน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่เวลา 23.00-05.00 น.ของวันรุ่งขึ้น โดยให้มีผลตั้งแต่ 1 เมษายน 2563 เป็นต้นไปอาศัยอำนาจตามตรา 22 พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 อย่างไรก็ตาม คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกได้ห้ามข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง ส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยงาน เดินทางออกนอกพื้นที่จังหวัดพิษณุโลก เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นต้องขออนุญาตพร้อมระบุเหตุผลเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ตั้งแต่วันที่ 1-30 เมษายน 2563 ทั้งนี้ หากมีการฝ่าฝืนให้หัวหน้าหน่วยงานพิจารณาดำเนินการทางวินัยนอกจากนี้ ยังห้ามร้านค้าส่ง จำหน่ายสุราไทยและสุราต่างประเทศตั้งแต่วันที่ 1-30 เมษายน 2563 หากฝ่าฝืนลงโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี ปรับไม่เกิน 1 แสนบาทและผู้ว่าราชการจังหวัดพิษณุโลกให้ดำเนินการตั้งด่านป้องกันโควิด-19 ทุกหมู่บ้านผลัดละ 5 คน ยกเว้นในเขตเทศบาลนครและเทศบาลเมือง ให้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสั่งให้ อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อป.พร.) มีหน้าที่ลงทะเบียนเข้าออกหมู่บ้านทุกวัน ห้ามคนที่กักตัวไม่ครบกำหนด 14 วันออกนอกพื้นที่ หากมีรายใหม่มาจากที่อื่นจะเข้ามาอาศัยในหมู่บ้านต้องกัก 14 วัน ถ้าใครจะเดินทางเข้าหมู่บ้านจะถูกกัก 14 วัน โดยให้เขาตัดสินใจว่าจะเข้าหรือไม่เข้าหมู่บ้าน ซึ่งถ้าเข้าแล้วออกไม่ได้ 14 วัน และให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก จัดหาเทอร์โมสแกนประจำด่านในทุกหมู่บ้าน 1,048 หมู่บ้าน หากกำลัง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน(อป.พร.) มีไม่เพียงพอให้ขอยกเว้นระเบียบสั่งใช้บุคคลอื่นได้ ปัจจุบันข้อมูลล่าสุดในเดือน มิถุนายน 2563 จังหวัดพิษณุโลกได้พบผู้ติดเชื้อรวมเป็น 6 ราย (สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก, 2563 : ออนไลน์)

นอกจากนี้เทศบาลตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ยังได้ดำเนินการตามมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันวิกฤตการณ์จากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยมีเนื้อหาสาระที่สำคัญ ได้แก่ ให้ผู้ที่เดินทางมาจากประเทศซึ่งเป็นพื้นที่ระบาดต่อเนื่อง (ยังไม่ประกาศเป็นเขตติดต่อโรคติดต่ออันตราย) ตาม

เกณฑ์ที่คณะกรรมการด้านวิชาการ ภายใต้คณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติกำหนด ถูกคุมไว้สังเกตอาการตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 14 วันปิดสถานที่ที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดที่มีคนแออัด เปียกเสียด ง่ายต่อการแพร่เชื้อและการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย (สถาบันการศึกษา) โรงเรียน โรงเรียนนานาชาติ และสถาบันกวดวิชา หรือปรับวิธีการเรียนการสอนเป็นทางออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2563 เป็นระยะเวลา 14 วัน และให้สถานศึกษาดำเนินการป้องกันโรคตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัด เมื่อสถานศึกษากลับมาเปิดสอนตามปกติกิจกรรมรวมคนจำนวนมากที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 เช่น การจัดคอนเสิร์ต การจัดงานแสดงสินค้าต่างๆ การจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กิจกรรมทางศาสนา วัฒนธรรม และกีฬา เว้นแต่เป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นสำคัญให้สถานที่ทำงาน ทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ เอกชน ลดความแออัด โดยเหลื่อมเวลาทำงาน เหลื่อมเวลาพักรับประทานอาหาร และจัดที่นั่งให้ห่างกันอย่างน้อย 1 เมตร โดยให้หน่วยราชการทุกหน่วยทำแผนการเหลื่อมเวลาการทำงานและรายงานผลการปฏิบัติต่อศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทุกสัปดาห์ส่งเสริมให้ใช้ระบบอินเทอร์เน็ต เช่น ประชุมทางไกล เพื่อให้บุคลากรทำงานที่บ้านทดแทนภาวะปกติ ประชุมทางไกลผู้ถือหุ้นของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และส่งเสริมระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์และการซื้อขายออนไลน์สำหรับประชาชนทั่วไป โดยให้หน่วยราชการทุกหน่วยทำแผนการทำงานจากบ้านและรายงานผลการปฏิบัติต่อศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทุกสัปดาห์ลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อในสถานที่ที่มีประชาชนใช้บริการจำนวนมาก ได้แก่ ห้างสรรพสินค้า ตลาด สถานที่ราชการ และรัฐวิสาหกิจ เช่น คัดกรองอุณหภูมิก่อนเข้าอาคาร การวางเจลล้างมือในจุดที่มีการใช้ร่วมกัน การทำความสะอาดส้วมและห้องสุขา จำกัดจำนวนคนเข้าใช้บริการในแต่ละช่วงเวลาร้านค้า ร้านอาหาร ให้มีมาตรการป้องกันการแพร่เชื้อ เช่น การทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัส ห้องสุขา การคัดกรองอุณหภูมิก่อนเข้าร้าน การดูแลสุขภาพและป้องกันการติดเชื้อของพนักงาน เช่น ให้ใช้หน้ากากผ้า จัดเจลล้างมือให้พนักงานอย่างพอเพียง กำหนดการจัดการขยะอย่างถูกวิธีลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อในระบบขนส่งสาธารณะภายในประเทศ และเพิ่มความถี่ของการเดินรถส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไปใช้หน้ากากผ้าเมื่อเดินทางเข้าสถานที่ที่มีคนจำนวนมาก และเร่งผลิตหน้ากากผ้าให้เพียงพอให้เร่งดำเนินการจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคในทุกอำเภอ เขตหมู่บ้าน ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยด่วน และให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการดำเนินการเฝ้าระวัง (เทศบาลตำบลนครไทย, 2563 : 9)

จากการที่ได้มีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ครั้งนี้มีผลกระทบที่เกิดขึ้นหลายด้านไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจและสังคม กล่าวคือตำบลนครไทย เป็นที่ตั้งของชุมชนกลุ่มใหญ่ของอำเภอนครไทย อยู่อาศัยร่วมกันแบบกลุ่มเครือญาติ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และค้าขาย ดังนั้น ในการมีมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด

ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการขาดรายได้ เพราะต้องกักตัวอยู่กับบ้าน และการที่ประชาชนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายกับการป้องกันการติดเชื้อ รวมถึงการเกิดความเครียดและปัญหาทางสุขภาพจิตตามมา นอกจากนี้ยังทำให้เกิดการแยกตัวทางสังคมของกลุ่มคน ซึ่งอาจทำให้เกิดการทำลายความสัมพันธ์กันภายในสังคม ดังนั้น การศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ผลของการศึกษาในครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น แนวทางการแก้ไขและความต้องการความช่วยเหลือของประชาชน รวมทั้งสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผนกลยุทธ์ และได้เป็นประโยชน์ให้กับที่อื่นๆ ในลักษณะที่คล้ายกันต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19): กรณีศึกษาตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก” เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้การศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร คือ ประชาชนในตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 13 หมู่บ้าน ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 9,242 คน (เทศบาลตำบลนครไทย, 2563 : 11)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 13 หมู่บ้าน จำนวน 400 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการแทนค่าในสูตรของ Taro Yamane

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน ทำการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ 1) ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ 2) ผลกระทบด้านสังคม **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย

2.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย

3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

3.1 แบบสอบถาม

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยต่อนายกเทศมนตรีตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

2. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปสำรวจกับประชาชนในตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ทั้งหมด 13 หมู่บ้าน จำนวน 400 คน ซึ่งแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ต่อไป

3.2 แบบสัมภาษณ์

1. ขอนหนังสือจากวิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2. ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขอ อนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

4. นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมี การประมวลผลข้อมูลเป็นขั้นตอน ดังนี้

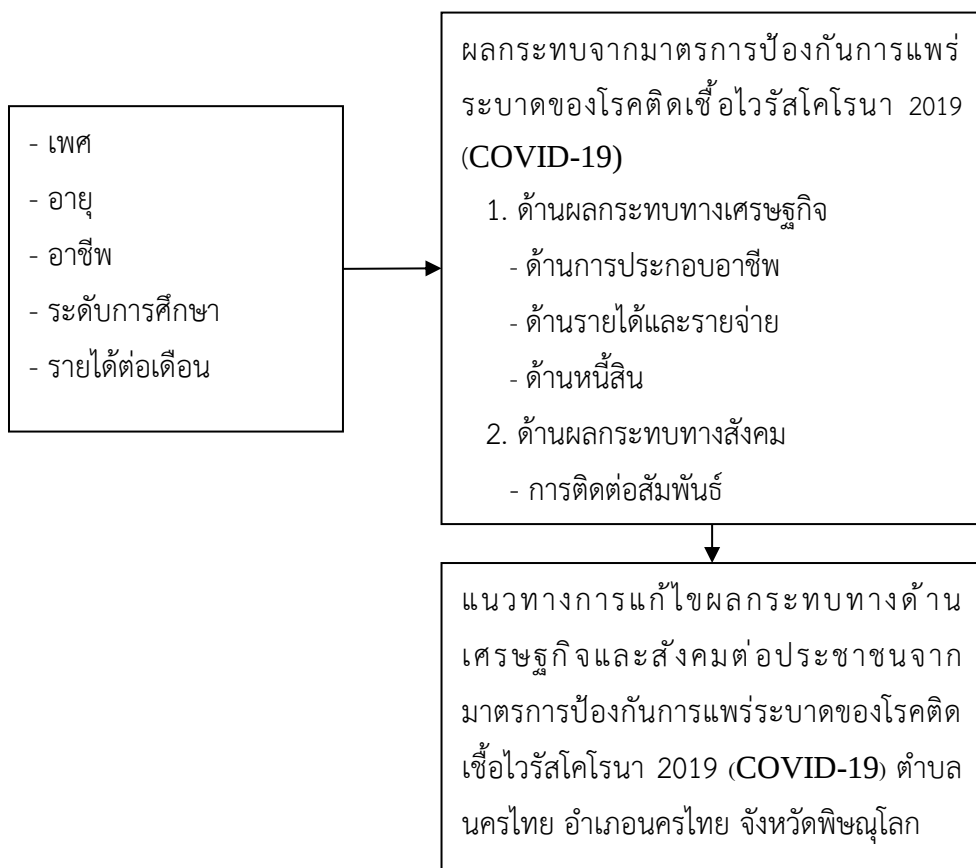
สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับบรรยายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), และพรรณนาระดับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและ สังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) สำหรับทดสอบเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อ ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้นสอง กลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างเป็นสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท นำเสนอเป็นความเรียงประกอบ ตาราง โดยการแจกแจงความถี่ของผู้ตอบคำถามปลายเปิด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยใช้เป็นแนวทางกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระบบผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการประกอบอาชีพ	3.96	0.575	มาก
ด้านรายได้และรายจ่าย	3.83	0.574	มาก
ด้านหนี้สิน	3.76	0.541	มาก
การติดต่อสัมพันธ์	3.82	0.618	มาก
ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว	4.14	0.544	มาก
การดำเนินชีวิตประจำวัน	4.32	0.532	มาก
ภาพรวม	3.97	0.339	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$, S.D.= 0.339) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว และการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านรายได้และรายจ่าย การติดต่อสัมพันธ์ และด้านหนี้สิน อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 ผลสรุปการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	ค่า t	ค่า F	Sig	ผลการศึกษา	
					ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	ผลกระทบจากมาตรการ	-0.992	-	0.322	-	✓
อายุ	ผลกระทบจากมาตรการ	-	0.219	0.883	-	✓
การศึกษา	ผลกระทบจากมาตรการ	-	1.429	0.234	-	✓
อาชีพ	ผลกระทบจากมาตรการ	-	1.358	0.255	-	✓
รายได้	ผลกระทบจากมาตรการ	-	1.856	0.136	-	✓

จากตารางที่ 2 ประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย ผู้วิจัยสรุปได้ว่า จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงสรุปแนวการจะแก้ไขผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ดังนี้

1) แนวทางในมิติด้านเศรษฐกิจ ควรดำเนินการตามมาตรการของทางรัฐบาล คือ มีการกำหนดให้ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการสวมหน้ากากอนามัย จัดให้มีการล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์เจล จัดให้มีการสแกนคิวอาร์ โค้ดไทยชนะ จัดสถานที่โดยเว้นระยะห่างทางสังคมระยะ 1 เมตร รวมทั้งกำหนดลูกค้าหรือผู้ใช้บริการให้เหมาะสมกับสถานที่

2) แนวทางในมิติด้านสังคม ควรดำเนินการตามมาตรการของทางรัฐบาล คือ การสวมหน้ากากอนามัยในการติดต่อสื่อสารภายนอก การเว้นระยะห่างทางสังคม การล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์เจลเมื่อพบเจอผู้อื่น และ ตรวจคัดกรองเบื้องต้นและลงทะเบียนก่อนเข้าและออกจากสถานที่

การปฏิบัติตามแนวทางทั้ง 2 ประการนี้ จะส่งผลให้คนในชุมชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสามารถทำธุรกิจ ค้าขาย หรือการทำงานต่าง ๆ ได้ปกติ ทั้งยังเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นแนวทางที่ดีที่สุดเพราะเป็นทั้งการป้องกัน และ แก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างคนในครอบครัว และการดำเนินชีวิตประจำวัน ด้านการประกอบอาชีพ ด้านรายได้และรายจ่าย การติดต่อสัมพันธ์ และด้านหนี้สิน อยู่ในระดับมาก

ทั้งนี้เพราะ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตในระยะยาวเพราะประสบปัญหาจากการไม่มีงานทำ ทำให้สินค้าภาคการเกษตรได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ทรุดโทรม และทำให้ต้องตกงานเพราะบริษัท ห้างร้าน พยายามลดค่าใช้จ่ายเพราะได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน การจัดการภัยพิบัติโรคระบาดโควิด 19 ในพื้นที่ชุมชนริมคลองหัวหมากน้อย สำนักงานเขตบางกะปิ ผลการวิจัยพบว่า นโยบายและแนวทางของรัฐในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 กำหนดนโยบายในรูปแบบของกฎหมายคือ ประกาศ และข้อกำหนด หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด กรุงเทพมหานครแปลงนโยบายของรัฐบาลออกเป็นประกาศกรุงเทพมหานครและให้หน่วยงานในสังกัดน่านโยบายไปปฏิบัติ สำนักงานเขตบางกะปิเป็นหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานครมีหน้าที่ลดการแพร่ระบาดของเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 ในพื้นที่ให้ปลอดจากการติดเชื้อ จึงนำมาตรการควบคุมและป้องกันโรคโควิด 19 มาปฏิบัติ โดยหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนร่วมเป็นทีมงานในศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด 19 (ศบค.กทม.) ขับเคลื่อนนโยบายของกรุงเทพมหานครให้เกิดผลสำเร็จ สำนักงานเขตบางกะปิได้ดำเนินงานเชิงรุก อาทิ การค้นหาผู้ป่วยในพื้นที่เสี่ยง ตรวจสอบ ควบคุม กำกับ กิจกรรมหรือกิจกรรมที่สั่งปิดชั่วคราวหรือได้รับการผ่อนคลาย การตั้งจุดตรวจคัดกรอง การทำความสะอาดพื้นที่สาธารณะ สะพานลอย ป้ายรถประจำทาง จัดหาถังขยะและจัดสถานที่ที่วางถังติดเชื้อ จัดเก็บขยะติดเชื้อไปทำลาย สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการป้องกันโรคโควิด 19 ในทุกช่องทาง และประสานความร่วมมือกับประธานชุมชน เจ้าของกิจการให้ช่วยในการควบคุมและป้องกันโรคโควิด 19 ส่วนในชุมชนริมคลองหัวหมากน้อย พบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จำนวน 1 คน หลังจากนั้นไม่พบผู้ติดเชื้อเพิ่มเติมอีก และในพื้นที่เขตบางกะปิวันที่ 3 พฤษภาคม 2563 เป็นวันสุดท้ายที่พบผู้ติดเชื้อในพื้นที่เขตบางกะปิ ดังนั้น การน่านโยบายไปปฏิบัติและกระบวนการจัดการโรคโควิด 19 ของสำนักงานเขตบางกะปิประสบความสำเร็จ

การทดสอบสมมติฐานการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกันมีความคิดเห็นต่อผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ (2563 : 92-103) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของโรคต่อบทบาทการดำเนินงานควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชน ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความรุนแรงของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับบทบาทการดำเนินงานควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชนของ อสม. ($R = 0.416$) และสามารถทำนายบทบาทการดำเนินงานควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชน ของ อสม. ได้ร้อยละ 17.30 ($R^2 = 0.173$) ข้อเสนอแนะจากการศึกษาควรให้อสม. มีความเข้าใจเกี่ยวกับโรคอุบัติใหม่โดยติดตามความเคลื่อนไหว สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างต่อเนื่อง และควรได้รับการฝึกฝนเกี่ยวกับกิจกรรมผ่อนคลาย ความเครียดตลอดจนวิธีการปรับตัว ทั้งในสถานการณ์ปัจจุบันและหลังสถานการณ์โรคมีแนวโน้มดีขึ้น เพื่อนำไปให้ความรู้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ และงานวิจัยของธานี กล่อมใจ และคณะ (2563 : 29-39) กล่าวว่า ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเอง จากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019 ผลการศึกษา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้กับพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับปานกลาง ($r = .327$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = .000$) จาก การศึกษา พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้ และมีพฤติกรรมการป้องกันโรค ในระดับมาก แต่ยังพบรายชื้อที่มีค่า คะแนนน้อย ซึ่งอาจส่งผลให้มีการแพร่กระจายของโรคได้ จึงควรมีการสร้างตระหนักรู้แก่ประชาชนในการ ปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรค

ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

แนวทางการแก้ไขผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้กำหนดมาตรการและแนวทางในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่

เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงสรุปแนวการจะแก้ไขผลกระทบในด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ดังนี้ 1. หลักทางปฏิบัติสำหรับครอบครัว ลดการติดต่อกันระหว่างคนในครอบครัวกับสร้างพื้นที่ปลอดภัยเพื่อปกป้องผู้ที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เปลี่ยนการรวมญาติใดๆ ให้เป็นการรวมญาติผ่านออนไลน์ ตรวจสอบให้แน่ใจว่าคุณและสมาชิกในครอบครัวมีข้าวของเครื่องใช้ที่จำเป็นรวมถึงยาประจำตัว หลีกเลี่ยงที่ชุมนุมชนและสถานที่สาธารณะ 2. หลักทางปฏิบัติสำหรับชุมชน ตั้งจุดคัดกรอง บังคับใช้มาตรการกักตัว 14 วัน ประสานงานกับผู้คนในละแวกบ้านเพื่อจัดทีมคัดกรองอาการแบบถึงบ้าน เก็บข้อมูลผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ 3. แนวทางปฏิบัติสำหรับบริษัท ห้างร้าน และการค้าปลีก ส่งเสริมความเข้าใจด้วยการแพร่กระจายและวิธีป้องกันไวรัสโคโรนา ประสานให้มีการตรวจหาไวรัสโคโรนา จำกัดจำนวนบุคคล มีการสอบถามและคัดแยก ผู้มาเยือน มีเจ้าหน้าที่พร้อมเครื่องวัดอุณหภูมิหน้าผากด้วยอินฟราเรดประจำอยู่ที่ทางเข้าต่าง ๆ วัดอุณหภูมิร่างกายของ จัดเตรียมหน้ากาก แอลกอฮอล์เจลให้ และลงทะเบียนก่อนเข้าและออกจากสถานที่ การห้ามไม่ให้ผู้ที่มีอาการหวัด แม้จะเล็กน้อยก็ตาม เข้าไปพบปะติดต่อกับผู้อื่น พัฒนาและบังคับใช้วิธีบริการลูกค้าโดยไม่ต้องมีการพบปะติดต่อกันโดยตรง การปฏิบัติตามแนวทางทั้ง 3 ประการนี้ จะส่งผลให้คนในชุมชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ สามารถทำธุรกิจ ค้าขาย หรือการทำงานต่าง ๆ ได้ปกติ ทั้งยังเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นแนวทางที่ดีที่สุดเพราะเป็นทั้งการป้องกัน และแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นด้วยแนวทางการแก้ไขผลกระทบต่าง สามารถสรุปเป็นภาพรวมได้ว่า มีการกำหนดจำนวนบุคคลให้เหมาะสมกับสถานที่ ต้องสวมหน้ากากอนามัย จัดให้มีการล้างมือด้วยสบู่หรือแอลกอฮอล์เจล จัดให้มีการสแกนคิวอาร์ โค้ดไทยชนะ จัดสถานที่โดยเว้นระยะห่างทางสังคมระยะ 1 เมตร ซึ่งในปัจจุบันทุกสถานที่ที่จะดำเนินการตามแนวทางเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนภชา สิงห์วีรธรรม และคณะ (2563 : 104-115) กล่าวว่า ความจำเป็นกลุ่มเสี่ยง และการจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูและดูแลประชาชนกลุ่มเสี่ยงจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นอกสถานพยาบาล : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนภิเษก ผลการวิจัยพบว่า โรคที่เกิดจากเชื้อไวรัสนั้นเป็นปัจจัยที่คุกคามการดำรงชีวิตของมนุษย์ การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่ท้าทายการดำเนินงานในระบบสุขภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พบว่า การกักตัวกลุ่มเสี่ยงเป็นมาตรการที่ควรนำมาใช้ในช่วงระยะแรกของพื้นที่ที่มีการระบาดเพื่อที่จะได้ลดการสัมผัสและลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค โดยกลุ่มที่นำมากักตัวนั้นเป็นกลุ่มที่ไม่ป่วยมีโอกาสสัมผัสโรค ที่จำกัดการทำพฤติกรรม การตั้งศูนย์ฟื้นฟูและดูแลประชาชนกลุ่มเสี่ยงนอกพื้นที่สถานพยาบาล ประกอบด้วย 3 ระยะ ระยะที่ 1 ระยะการเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดศูนย์ ควรพิจารณาในเรื่องสถานที่ การดำเนินการ และระบบที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการเปิดศูนย์กักตัวกลุ่มเสี่ยง ระยะที่ 2 ระยะระหว่างการดำเนินการดำเนินงานที่ต้องเน้นการเฝ้าระวังการติดเชื้อ ความร่วมมือในการปฏิบัติตามของกลุ่ม

เสี่ยง และมาตรฐานการการควบคุมและป้องกันการติดเชื้อ และระยะที่ 3 ระยะปิดศูนย์กักตัวกลุ่มเสี่ยงที่ต้องเน้นมาตรฐานการทำความสะอาดและการคืนข้อมูลกลับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเปิดศูนย์ฟื้นฟูและดูแลประชาชนกลุ่มเสี่ยงนอกพื้นที่สถานสถานพยาบาลถือว่าเป็นอีกหนึ่งมาตรการทางด้านสาธารณสุขในการควบคุมการสัมผัสระหว่างกลุ่มเสี่ยงและผู้ติดเชื้อได้ COVID 19 ส่งผลให้ลดการปัญหาการระบาดลงได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับบรรคม สิริพันธ์ และคณะ (2563 : ออนไลน์) กล่าวว่า การพัฒนาแบบจำลองบูรณาการระบบการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาแผนภาพเชิงสาเหตุ (Causal Loop Diagram: CLD) ที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของปัญหาที่รอบด้าน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าปัญหาการระบาดของโควิด-19 ในประเทศไทยเป็นผลมาจากการปรับตัวที่ซับซ้อนของระบบสุขภาพ ตัวอย่างเช่น ในระยะแรกของการระบาดในประเทศไทยมีจำนวนผู้ติดเชื้อจำนวนน้อยและเพิ่มขึ้นอย่างช้าๆ เป็นผลมาจากกระบวนการควบคุมโรคที่มุ่งเน้นการกักโรคและแยกโรค โดยเฉพาะกลุ่มเสี่ยงที่เป็นผู้เดินทางกลับจากต่างประเทศเสริมด้วยมาตรการด้านสุขอนามัยส่วนตัวและการเพิ่มระยะห่างทางกายภาพ แต่เมื่อเกิดการระบาดแบบกลุ่มในสนามกีฬาและสถานบันเทิงของกรุงเทพมหานคร ทำให้มีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วส่งผลให้ผู้กำหนดนโยบายตัดสินใจใช้นโยบายการควบคุมโรคเข้มข้น เช่น ปิดสถานประกอบการ ให้ประชาชนอยู่บ้านและจำกัดการเดินทางแต่กลับมีผลข้างเคียงคือทำให้ผู้ติดเชื้อส่วนหนึ่งที่อยู่ในเมืองใหญ่ไม่มีงานทำและจำเป็นต้องปรับตัวโดยเดินทางกลับบ้านเกิด ทำให้มีการแพร่กระจายของเชื้อไปทั่วไปประเทศ ความเข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของระบบทั้งหมดที่เชื่อมโยงกันจากการพัฒนาแผนภาพเชิงสาเหตุนำไปสู่การพัฒนาสังเคราะห์โครงสร้างของแบบจำลองสถานการณ์ระบบพลวัต (System Dynamics Simulation Models: SD) ของระบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโควิด-19 โดยพัฒนาต่อยอดจากแบบจำลองสถานการณ์ทางระบาดวิทยา โดยเพิ่มเติมกลุ่มนโยบายเพื่อบูรณาการระบบการแก้ไขปัญหาโควิด-19 ทั้งมาตรการควบคุมโรค มาตรการเพิ่มขีดความสามารถของระบบบริการสุขภาพและมาตรการเยียวยาผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคม การทดสอบผลลัพธ์ของทางเลือกเชิงนโยบายด้วยแบบจำลองสถานการณ์เพื่อให้ผู้กำหนดนโยบายสามารถตัดสินใจเลือกนโยบายที่มีโอกาสสร้างผลลัพธ์ในการควบคุมโรคมากที่สุดหรือมีผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุด รวมทั้งสามารถใช้แบบสถานการณ์นี้เป็นเครื่องมือในการสังเคราะห์บทเรียนเพื่อวางแผนปฏิรูประบบสุขภาพของประเทศไทยในระยะยาว เช่น ทดสอบนโยบายเพื่อลดผลกระทบของการระบาดของโรคอุบัติใหม่ในประชากรกลุ่มเปราะบางที่อาจส่งผลต่อความเป็นธรรมด้านสุขภาพ (Health Equity) หรือทดสอบนโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวของระบบสุขภาพ (Systems Resilience) เพื่อให้สามารถรับมือกับวิกฤตอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ทางเทศบาลควรดูแลและการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมหลักและมาตรการเสริมสำหรับพื้นที่ใช้มาตรการการควบคุมกิจกรรมดำเนินงานเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต
- 2) ด้านมาตรการเชิงรุกในการเฝ้าระวังและป้องกันกลุ่มเสี่ยงสำคัญใช้มาตรการในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรค จัดทีมเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรค
- 3) ด้านเศรษฐกิจและสังคมต่อประชาชนในวงกว้าง ดำเนินมาตรการช่วยเหลือ ด้านปัจจัยสี่ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนอย่างเร่งด่วน การจ่ายเงินสงเคราะห์ซึ่งไม่ใช่เงินเยียวยา
- 4) ประชาชนคนไทยควรมีการปรับตัวและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำรงชีวิตความเป็นอยู่ให้รอบคอบและให้เข้ากับสถานการณ์การแพร่ระบาด
- 5) รัฐบาลควรตระหนักและให้บทบาทแก่ภาคชุมชนมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนแต่ละท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันโรคระบาด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษากระบวนการจัดการทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนต่อมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตำบลนครไทย อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก
- 2) ควรศึกษาแนวทางกระบวนการการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคมของประชาชนและการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)
- 3) ควรศึกษาการดำเนินงานตามมาตรการเชิงรุกในการเฝ้าระวังและป้องกันกลุ่มเสี่ยง ใช้มาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค เพื่อทราบถึงผลการดำเนินงาน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2563). สถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในประเทศไทย .
ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/intro.php>
- กิตติพร เนาว์สุวรรณ และคณะ. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความรุนแรงของโรคต่อบทบาทการดำเนินงานควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในประเทศไทย. วารสารสถาบันบำราศนราดูร. 14 (2), 92-103
- เทศบาลตำบลนครไทย. (2563). แผนพัฒนาตำบล 2561-2564. พิษณุโลก: เทศบาลตำบลนครไทย.

- ธานี กล่อมใจ และคณะ. (2563). ความรู้และพฤติกรรมของประชาชนเรื่องการป้องกันตนเอง จากการติดเชื้อไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ 2019. *วารสารการพยาบาล การสาธารณสุขและการศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา*. 21 (2). 29-39
- นภาฯ สิงห์วีระธรรม และคณะ. (2563). การรับรู้และพฤติกรรมการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของทันตภิบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. *วารสารสถาบันบำราศนราดูร*. 14 (2), 104-115
- บรรคม สิริพันธ์ และคณะ. (2563). การพัฒนาแบบจำลองบูรณาการระบบการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อสนับสนุนกระบวนการตัดสินใจเชิงนโยบาย. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2564. แหล่งที่มา: <https://kb.hsri.or.th/dspace/handle/11228/5236>
- สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก, (2563). สถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา: <https://www.facebook.com/dpc2phs/posts/2744316812347778/>.